

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily

Beosztás lapok: Magyar Híradó, Magyarok Collage, Esti Ujság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californai Magyar Farmos

A legnépszerűbb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik mind a hét napon.

NO. 120. SZÁM.

HARMVADIK ÉVFOLYAM.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, kedd, 1921. május 24.

THIRTIETH YEAR

EGYÉL SZÁM ÁRA 2 CENT.

VÁLTOZÁS A KNOX-FÉLE JAVASLATON

Porter képviselő, a ház utak és módok" bizottságának elnöke, Hardinggal folytatott tárgyalás nyomán új javaslatot szövegeztet, amely a bizottság elé került.

WASHINGTON, május 22. — Porter képviselő, a képviselőház "utak és módok" bizottságának elnöke tudvalevően nem volt megalázkodva a Knox-féle bekejezést szövegeivel, különösen ki fogásolva azt, hogy a Knox-javaslat visszavonja a Németországnak annak idején küldött háldizsennét. Porter szerint ez sérti az Egyesült Államok méltóságát, miert is ő azt karja, hogy a bekejezésben egyszerűen annak a kijelentés történt meg, hogy a háború megsejnt Amerika és Németország között.

Porter ez irányban a múlt héten hosszabb értekezletet folytatott Harding elnökkel, amely tárgyalás nyomán megszövegezte és a bizottság elé terjesztette a saját határozati javaslatát, amely bizottság republikánus tagjai azt már tárgyalás alá is vették.

A fentelített változtatáson kívül a Porter-féle javaslat annak a kijelentését is magában foglalja, hogy Amerika semmennyi jogáról ezzel le nem mond. A javaslat szövege a következő:

"A szenátus és a képviselőház egybeült tagjai kimondják, hogy az a háborús állapot, amely a császári német kormány és az Egyesült Államok között a kongressusnak 1917 április hatodikán hozott együttes határozata alapján állott fenn, ezennel megszűnt.

"Hogy e határozat kimondásakor az Egyesült Államok kifejezetten fenntartja magának mindazokat a jogokat, előnyöket, igényeket, amelyekre a fegyverszüneti szerződés és annak pótlásai alapján joga van, vagy amely jogokat a háborúban való részvételével szerzett meg az Egyesült Államok, vagy amelyekre a versaillesi békeszerződés kifejezetten biztosít neki, vagy a melyek megilletik azért, mert tagja a szövetséges államoknak, vagy pedig a kongressusnak közben hozott határozatával és végül fenntartja az általa tett elközeléseket, ügyleteket, és más nemű szerződéseket."

Valószínű, hogy a javaslat eredeti szövegén csak kisebb változtatásokat fognak tenni. Ezt a javaslatot hasonló bekejezések fognak követni Ausztriával és Magyarországgal kapcsolatban.

Medvét ajándékoznak Harding elnöknek.
WICHITA, Kans., május 22. B. R. Pearson idahói állattenyésztő egy fiatal cinnamon medvét fogott s most viszi Washingtonba, hogy odaajándékozza Harding elnöknek.

A dollár értéke és vásárló ereje állandóan emelkedik

Vásárló képessége ma 27%-al magasabb, mint ma egy éve volt. — Az árcsökkenések is segítik. — Az élelmiszerekből ma 43%-al többet vehetünk egy dollárért, mint tavaly tavasszon. — A munkások egy év alatt több mint száz millió dollárral többet költhetnek el, mint most egy éve.

WASHINGTON, május 22. — Az átlagos család által keresett és elköltött dollár ma körülbelül 25 százalékkal nagyobb vásárló képességű, mint most egy esztendője volt. A munkáügyi minisztérium jelentése szerint az amerikai családok vásárló képessége sok-sok millióval megnövekedett.

A háború előtti dollárhoz hasonlítva a mostani dollárnak a vásárló képessége körülbelül 65 cent. Tavaly májusban, amikor az árak legmagasabbak voltak, a dollár értéke csak 37 centnek felelt meg, a háború előtti pénz viszonylatában. A tavalyihoz mérve tehát a dollár értékének egy év alatt növekedése körülbelül 27 cent volt.

A kormány jelentése szerint az árak állandóan esnek. Különösen a kicsinybeni eladásnál lehet most már tapasztalni az árak állandóan hanyatló irányát, a mi most már nagyon is éreztetően teszi olosabbá a fogyasztó közönség megélhetését.

A lakás bére, élelmiszerek és ruházat ára, és minden más szűk ségleték ára hónapról-hónapra kisebb lesz. Ezzel arányosan állandóan emelkedik a dollár vásárló képessége. Erdekese, hogy ez az árcsökkenés akkor áll be az Egyesült Államok minden részében, amikor viszont Európa legtöbb országában az árak állandóan emelkedőben vannak. Államok között az árak körülbelül nyolcszor magasabbak, mint a háború előtt voltak.

Hat millió embernek van saját háza Amerikában

Egyes vidékeken már megkezdődött a nagybani építkezés. — Tizenötmillió család még mindig bérelt helyen lakik, azonban ezeknek a száma fogy.

WASHINGTON, május 22. — A népszámlálás ideiglenes adatai szerint több mint hatmillió ember kereszkül Amerikában a gazdasági pangászon anélkül, hogy a saját lakóházát fel kellett volna építenie. Aránylag sokkalta több embernek van saját háza Amerikában, mint bárhol másutt a világon. Az átlagos otthon értéke 5000 dollárban számítva, megállapítható, hogy otthonokba Amerikában 30 milliárd dollár van befektetve. Ennek öt százaléka kamatozását véve alapul az amerikai nép évente másfél milliárdot fizet azért, hogy a saját otthonában lakhassék. Ez pedig viszont azt jelenti, hogy öttagú családok véve alapul, 30 millió ember Amerikában 50 dollárt fizet évente mindennel együtt a lakásáért.

Komoly intő szavak hangzanak az üzlet becsületessége mellett

A nyereszkezdést hivatásosan üzök végeredményben mindig ráfizetnek üzkerkedésükre.

PHILADELPHIA, május 22. — A Pennsylvania "Egyetem mai tavaszi ünnepélyén Alva B. Johnson, a philadelphiai kereskedelmi kamara elnöke, beszédet mondott, melyben azt sürgette, hogy az amerikai iparnak és kereskedelemnek vissza kell térnie a becsületesség elvének alapjára, amelyen fundatlatott is. "Némely gyáros és kereskedő mesterséges fogásokkal és indokolatlanul felemelt magas árakkal akar előnyöket biztosítani magának. Az ilyeneknek az árucikknek sohasem érik el az amerikai színvonalat. Mint nemzet azért veszítettük el a becsületesség bizonyos formáinak alapvető tényeit, mert azok a szolgáltatások kölcsönösségére voltak alapítva. Ma úgy látunk, az a legfőbb cél, hogy kapjunk valamit a nélkül, hogy megfizessünk érte. De a végén mindig megadjuk ennek az árat. A tanuló is kaphat olyan osztályzatot, a melyet nem érdemelt meg. A kereskedő is kaphat többet az árujéréért, mint a mennyit ér. Meglehet, hogy a büntetés egyik esetben sem lesz azonos. Ebben az országban azon az alapon élünk meg a nemzeti, hogy mindenki vel becsületesen bánunk. Minden fiatal ember úgy szolgálja legjobban a magas eszményeit, ha többet ad, mint a mennyit várnak tőle. A kik ezt nem teszik: megadják az árat abban, hogy sem előmenetelük, sem jellemük nem olyan lesz, a milyennek azt látni szeretnénk."

A munkahiány mérlege

WASHINGTON, május 22. — Az American Federation of Labor titkára, 210 városból érkezett jelentések alapján összeállította a munkanélküliségnek statisztikáját. E szerint jelenleg úgy a sorsvetett, mint a szervezeten munkások sorából 1,325,061 van munka nélkül, szemben a márciusban volt 1,391,396-al.

A chicagói adatok még nincsenek rendszeresen összefoglalva, azonban New Yorkban és környékén az adatok szerint NÉGYSZÁZEZER a munkanélküli, vagyis annyi, mint volt márciusban. Clevelandban 126,000, míg márciusban volt 108,017. Bostonban 40,000, míg márciusban 35,000. Milwaukee 34,500, míg márciusban 40,000. St. Louisban 50,000, míg márciusban 37,000. Pittsburghban 60,000, szemben 20,000-el. Indianapolisban 20, szemben 2,000-el. Cincinnatiban 20,000, szemben 35,000-el. Los Angelesben 18,000, lévén márciusban ugyanakkora a szám.

Más városok többek között: Grand Rapids, Mich. 2,500, szemben 7,500-al. Huntington, W. Va. 200, szemben 1,100-al. Providence, R. I. 10,000, szemben 23,500-al. Reading, Pa. 10,000, szemben 4,500-al. Schenectady, N. Y. 15,000, szemben 5,000-el. Waterbury, Conn. 22,500, szemben 18,000-el. Wilmington, Del. 13,500, szemben 9,870-el. Akron, O. 20,000, szemben 12,000-el. Altona, Pa.P. 15,000, szemben 2,500-al. Portland, Ore. 800, szemben 10,000-el. Scranton, Pa. 3,500, szemben 11,000-el. Camden, N. J. 12,500, szemben 25,000-el. Fort Wayne, Ind. 5,500, szemben 4,000-el. Bethlehem, Pa. 9,000 szemben 10,000-el. Flint, Mich. 12,000, szemben 19,000-el. Pawtucket, R. I. 4,000, szemben 3,500-al.

KLEPTOMÁNIA ANGOL KATONÁK VITTE BÜNBE A INDULNAK UTRA BANKÁR NEJÉT SZILÉZIA FELE

Mrs. Heil szobalányának szegődött el és mindent összelepokodott. — Az orvosok szerint erre az agybetegsége vitte rá. — Büntétszai is vannak.

CHICAGO, május 22. — Mrs. Etta Heil, gazdag bankár neje nagy talányt adott fel az itteni rendőrségnek. A 44 éves gazdag asszony bevallotta, mikép minden ók nélkül lopásokkal követte el a magyarázati ruhát öltött magára, azután különböző helyekre elszökdésköz szobalányának és kifosztogatta a házakat. A rendőrség meg van győződve arról, hogy büntétszai vannak, de sőt azt hiszik, hogy szervezett rablóbanda volt a háta megett.

Mrs. Heil bevallotta, hogy hónapok óta lő a lopásait és, hogy ez alatt az idő alatt huszonöt ezer dollár értékű holmit szedett össze. Ugy a rendőrség, mint az orvosok azt tartják, hogy az asszony a cselekményeit kleptomániának, lopásra irányuló ellenállhatatlan hajlamnak hatása alatt követte el, amely kleptománia agybántalomból keletkezik. Ezt az agybántalmat az asszony egy autórészlettelenség alkalmával szerezte.

"Nem volt okom a lopásra", mondotta sirva. "A férjem a legjobb ember a világon, aki el látott mindennel, amire csak szükségem lehetett. Ellenállhatatlan ösztön volt. Addig nem is tudtam, hogy loptam, amíg a lakásom nem voltak a lopott holmik. Ekker szégyeltem magamat és elrejtettem a dolgokat. Ezután újra loptam, mert nem voltam képes ellenállani". A szegény férjert természetesen teljesen lejutotta az eset. Az asszonyt tízezer dollár biztosíték alá helyezték.

Egyiptom is le akarja rázni az angol jármót.

CAIRO, Egyiptom, máj. 22. — Az angol helyőrséget alaposan megerősítették itten a nacionalista felkelésnek elnyomása végett. A felkelés Alexandria iránt is kiterjedt. Itt-ott véres összetűzés volt a nacionalisták és az angol csapatok közt. Az utcai harcokban igen sokan estek. A zavargások esütőtoroknál kezdődtek. Tegnap érték el tetőpontjukat a harcok.

Nagy erdőtűz Minnesota államban.

DULUTH, Minn., május 22. — Ellyből a Superior kincstári erdő főerdészeti hivatala azt jelenti, hogy a walesi szakaszban pusztító erdőtűz átsopott már a Kincstári erdőre is. A St. Croix Lumber Co. favigő telephelyén nagyraze elpusztult már.

A kongresszus vizsgálja a háborús propagandát

A vizsgálat főleg Herrick és Sharp franciaországi követek háborús propagandája ellen irányul.

WASHINGTON, május 21. — Michaelson illinois republikánus képviselő törvényjavaslatot terjesztett be, amelyben rendkívüli kongresszusi vizsgálat elrendelését kéri azoknak a vádaknak a kidomozására, melyek szerint annak idején—valóságos propaganda folyt azzal a céllal, hogy az Egyesült Államokat bevonják a háborúba. A javaslat véleményezés végett egy bizottságnak adták ki.

Michaelson, aki új tagja a törvényhozásnak, külön fel is említi ezek közül a vádak közül először is azt, mit Callaway volt texasi képviselő tett a Házbán 1917 februárjában, amelyben a J. P. Morgan cégnek a semlegesítéstől nagyon eltérő magatartásáról és tevékenységéről beszélt abban az időben, amikor még az Egyesült Államok nem létek be a háborúba.

Egyházmegye a kártyázás, a szélütötte ember belefutott a tóba.

GREENFIELD, Mo., május 22. — A cumberlandi presbiteriánus egyházmegye az itt tartott gyűlésén egyhanguan állást foglalt a kártyázás, a táncolás, a vasárnapi baseball játék, az érkező mozok és a hasonló művészet ellen.

Minden pompa nélkül folyt le az elhunyt főbírók temetése

A szövetségi főtörvényszék elnökének a temetést teljes egyszerűség jellemezte. — A washingtoni Oak Hill temetőben helyezték örök nyugalomra.

WASHINGTON, május 22. — Edward Douglas Whitenak, a szövetségi legfelsőbb törvényszék vezető bírájának temetése tegnap folyt le. A temetést a legnagyobb egyszerűség és pompakültség jellemezte. A halottat az Oak Hill temetőben helyezték örök nyugalomra, közel ahhoz a városhoz, amelyből az országba hasznos működését irányította.

Allandóan folynak a nagy vita a szárazak és a nedvesek között

Kissel képviselő szerint tömérdek a "fürdőkád szeszfozde" meg a kististi pálinka főzés.

John Kissel brooklyni képviselő tegnap levelet intézett Mrs. Ella A. Boole asszonynak, a new yorki Keresztény Mértékletesség Asszonyegylet elnökéhez, a melyben a legutóbbi kongresszus megtagadta közreműködését abban, hogy támogatása az italtilalmi pórtörvény javaslatát, a mely megtiltja a sörnek mint orvosságnak a használatát és öt évi időre a szesz italoknak behozatalát vagy gyártását.

Kissel a többek között a következőket írja: "Több mint 50,000 brooklyni keresztény asszonynak az érdekében — és Brooklyn az Egyházak városa — akik mind más véleményen vannak, mint Ön, a tisztá sör győzött és egészségügyi hatása kérdésében, elene vagyok az ittálalomnak és ellene is fogok szavazni. Ön azt mondja, hogy a sörgyárk visszatérését nagy csapás volna. Az én nézőpontomról én áldásnak tartanám azt. Nem egyezem meg Önnel azon, hogy szerről ókál fogva, hogy az italtilalom életbelepítése előtt 200 sörgyár volt New York államban, most pedig van 200,000 fürdőkádi meg konyhai szeszfozde és Ön ezt nagyon jól tudja.

Az ügyesség elegeit tegnap a gyilkosság vádját Letta Parsons tizenhárom éves menyecskével szemben. Mrs. Parsons avval vádolták, hogy hat éves mostoha leányát agyonlötötte, mert fészletése közben nem maradt nyugton. Csupán gyermekbírósaég állítják, aki majd valamikor büntetést szab ki rá. A vádott azt állítja, hogy a fegyver, a melynek golyója megölte a kis lányt, véletlenségből sült el.

KÉSZITIK A VÉGREHAJTÓ RENDELETET

Az új bevándorlási törvény végrehajtása nem csekély zavart fog majd okozni a hatóságok szerint. — Azt hiszik, hogy öt hónap alatt a quota kimerül.

WASHINGTON, május 22. — A bevándorlási hivatal lázasan dolgozik annak a rendeletnek elkészítésén, amely rendelet alapján fogják az új bevándorlási törvényt végrehajtani. Az új törvény tudvalevően június 3-án lép életbe. Husband főbiztos szerint a legnagyobb probléma az, hogy hogyan lehet a külföldön szolgálatot teljesítő konzuli és bevándorlási tisztviselőket állandóan értesíteni arról, hogy egyes nemzetiségekkel mennyi bevándorlót becskítottak be az Egyesült Államokba. Csakis így érthető a ugyanis az, hogy a törvény által megengedett quotán felül ne érkezzenek bevándorlók.

Mint hogy pedig a bevándorlók, akármilyen nemzetiségből is, különböző kikötőkon keresztül érkeznek, úgy rendszerint kell felkeltetni, amely állandóan meg tudja adni mindenfelől a szükséges adatokat.

Másik nagy probléma a Canadán keresztül való bevándorlás, annál is inkább, mert a canadai kikötők a nemzetközi szerződésnek fogva amerikai bevándorlási kikötőknek tekintenek. Azok a bevándorlók, akik egy évnél kevesebb időt töltöttek Canadában, ha átjönnek az Egyesült Államokba, a saját nemzetiségüknek a quotáját terlik. Igen sokan közülük olyan utleveleket fognak felmutatni, amelyek azt a saját országukban látta-mozott az amerikai konzul és ezekről természetesen nyomban szintén jelentést kell tenni az összes európai képviselőknél.

A Mexicóval való viszonylatban is nagy nehézségek fognak felmerülni és fokozott éberségre lesz szükség a határon, hogy a csempésztés elkerüljön, annál is inkább, mert Mexicóval nincsen olyan szerződés, mint Canadával. Amióta külföldön hire" járt, hogy megszorított az amerikai bevándorlást. Vera Cruz kikötőjé szinte ellepi a bevándorlók és sokan közülük jótalanul már át is szökődtek az Egyesült Államokba.

A NÉMETEK VISSZAVERIK A LENGYELEKET

LONDON, máj. 22. — Az első komoly hadművelet szombaton este ment végbe a felszilizsiai lengyel felkelőkkel szemben, amikor a németek megtámadták a groszteni erődöset, a London Timesnak Ratiborból vett távirati értesítése szerint. A lengyelek sietve vonulnak vissza. Gogolin közelében négy mezejt agynt, nyolc gépfegyvert és 150 fegyvert vettek el a felkelőktől. "A németek további támadásra készülnek. Oppeln mellett erős harc folyik.

SZABADSÁG
The oldest established and largest Hungarian paper in the United States
Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation, Dr. Andrew Cserna, President; B. K. Cserna, Sec'y. Treas.)
Founded by: E. T. Kohányi Alapította: Kohányi Tihamér
DR. ANDREW CSERNA, Editor
Szerkesztőség és kiadóhivatal
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 3535. Cuy. Central 1251.
ELOPÍZETESI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre \$5.00, fél évre \$2.50. — Kivül: egész évre \$10.00, fél évre \$5.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year \$5.00, half year \$2.50. — Europe and other countries: one year \$10.00, half year \$5.00. — Cleveland one year \$5.00, half year \$2.50.
Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.
Eastern Office: New York Irodánk címe: Room 605 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

A Magyar Népviselet és Iparművészet Kiállítása a Brooklyn-i Muzeumban

Stewart Culin igazgató munkájának nagy sikere

Most nyílt meg a Brooklyn Muzeumban Stewart Culin igazgatónak nagyérdekesű kiállítása a magyar népviseletről, háziiparról és iparművészetről. — A középeurópai jellegű kiállításon a magyar tárgyak dominálnak. — A kiállítás gyakorlati haszna.

A Szabadság olvasói előtt nem ismeretlen Stewart Culin neve. A Brooklyn Múzeum néprajzi osztályának igazgatója több alkalommal megítélte már érdekes és értékes írásaival a Szabadságot és minden sora visszatérte az az elismerést és megértő szeretetet, melylyel ez a kiváló, amerikai tudós a magyar néppel és Magyarországgal szemben érez.

Stewart Culin nemrégiben járta végig a középeurópai országokat és mint a Szabadságban megjelent cikkében megemlítette: — Magyarországon egy heti időt akart tölteni csupán, de a hetekből hónapok lettek és alig tudott megválni Magyarországtól, ahol rendkívül értékes művészeti feltevéseket tett.

Az európai uti eredmények szemléltethetők bizonyítéka most az a kiállítás, mely az elmúlt napokban nyílt meg a Brooklyn Múzeumban. A kiállítás hivatalos elnevezése: "Costumes and Textiles from Central and Eastern Europe" — azaz a közép- és kelet-európai ruhák és szövetek kiállítása. A kiállítás hivatalos elnevezése: "Costumes and Textiles from Central and Eastern Europe".

A kiállítás magyar tárgyalomra teljes termet töltenek meg, míg az összes többi kiállított dolog két teremben kaptak helyet.
A magyar szempontból rendkívül fontos és érdekes kiállítás felkereste New York munkatársunk, akik a látogatásról a következő tudósításban számolt be:
New York, N. Y. — "Közép és Kelet Európa népviseletének és házi iparának kiállítása" elnevezésű kiállítás a Brooklyn, N. Y. Múzeumban

Három halottja van a whiskeysempészekkel vívott harcnak.

DUBLIN, Ga., május 22. — George Crawford, a megyei rendőrség főnöke whiskeysempészekkel gyanusította John Holsey farmert a házkutatást akart nál tartani. Holsey azonban ellenszéllettel a fiával, Green Holseyval együtt. Crawford agyonlőtte az öreg Holseyt, de a fiát már nem tudta ártalmatlanná tenni. Green Holsey megölte a rendőrfőnököt.
A gyilkosság hírére összevették a farmerek elindultak Green Holsey elfogására, a gyilkos azonban nem adta meg magát, hanem harcba boesájközött a fegyverekkel. A dolog vége az lett, hogy Holseyt agyonlőtték.

Százharminckilenc fajta bort kóstoltak két óra alatt.

PARIS, május 22. — Az elzászi bortermelők egyesületének bankettjén, amelyen a francia földművelésügyi miniszter is megjelent, két óra alatt 139 fajta bort kóstolt meg 400 vendég. A kóstolók persze nem egy-egy kortyot ittak egy-egy fajta borból, hanem telt pohárral. Nem maradt józan talán senki, de azért baleset nem történt.

A KÉSZPÉNZ DOLLÁROK
melyeket
KISS EMIL BANKHÁZA
133 Second Ave., New York
Magyarországra és Japánra váltás
Átutalás
NEM TÉVESZTENDŐK ÖSSZE
MÁS DOLLÁRUTALVÁNYOKKAL
amelyeket odát koronákban kap meg a címzett.
KISS EMIL OGYFELEI
AMERIKAI DOLLÁROKAT
KAPNAK KEZÉHEZ.
h.p.

Stewart Culin tanár, a muzeum ethnologiai osztályának vezető igazgatója, kinek nevével azonosított is ismeretes, lapunk részére magyarországi utjáról írt cikksorozata révén. Culin tanár az elmúlt évben Magyarországon hosszabb ideig tartózkodott és Budapesten Dr. Vég Gyulának, a képművészeti múzeum igazgatójának segítségével szervezte be a

Woodrow Wilson humora

Daniels, a volt tengerészetügyi miniszter most teszi közzé a "memóirait" és egyik fejezetében a volt elnököt Lincolnhoz hasonlítja abban a tekintetben, hogy éppen úgy szerette a tréfát.

Az amerikai ember sikerének és végsőkig kitartásának és végül is győzelmeskedő akaraterejének semmi sem jobb bizonyítéka, mint az, hogy az amerikai akkor is tud józselelni, amikor már a dolgok kétségbeesítő fordulatát vesznek.
A legtöbb ember komornak gondolta a Wilson, hajthatatlan fontosságú, olyan embernek, akinek még a mosolygása is kimért és ünnepélyes. De ezek nem ismerték őt úgy, mint a hogyan mi ismertük, a kik közvetlen környezetében élünk aggodalmainak és súlyos terheinek sok estendején keresztül. Néha, mikor visszagondolok ezekre az időkre, eszébe jut az a szó, hogy már jóval előbb össze nem roppant az iszonyu teher alatt.

Különösen nagyon megrökönyödtem az ember életére és idegeinek ellenálló képességére és a csaknem három esztendőre feszültség, mely háborúba menetelinket megelőzte, és amely alatt semlegesgünket folytonos tárgyalásokkal kellett fenntartani. Kivül egy okvetlenkedő kormány, belül megosztott közvélemény. Mikor a háború kitört, ez bizonyos tekintetben valóságos könnyebbülést hozott mindnyájunkra néve, természetesen csak annyiban, hogy megszabadultunk az egyik teherrel, hogy annál nagyobbat vegyünk magunkra, amely aztán folytonosan nőtt, nőtt minden nappal.
Mi, akik körülötte voltunk, bizonyos tehetünk róla, hogy mily egyszerűen viselte Wilson az óriási felelősséget. Minden dolgot hidegen és nem siető elmével fogadott. Minden problémát alaposan átgondolt. Mikor a tények előt voltak, határozott és gyors volt a cselekvése. Kifűző érzéke volt a dolgok viszonylagos értékének megállapítására, és az értéketől dolgokra kevés időt fordított. És valami nagy szerű ihletés sugárzott ki Amerikába vetett fanatikus hitéből.
A dolgokat azonban, ha komolyan vette is, sohasem vette túlságosan komolyan. Jól tudta, hogy az emberi elme nem képes elvégezni feladatait, ha szüntelen feszültségben tartják: szükséges van folytonos megenyhülésre. Lincoln is, nemcsak a maga elméjét nyugtatta így meg, hanem megkímélte a polgárháború legszörnyőbb napjainak gondjait között is elővette Artemus Ward történeteit vagy más tréfás dolgokat és azokat olvasta fel vagy mondta el a vele együtt dolgozóknak. Wilson a testét az által tette képese a nagy munkára, hogy állandóan látogatta a golf-pályát. Elméjét pedig úgy pihentette, hogy minden fenntartás nélkül átengedte magát egy-egy józselelni történetnek, már akár ő mondta el, akár más és ő hallgatta. Nem hiszem, hogy lett volna egyetlen olyan minisztertanács is, ahol a maga felfogását valami történettel ne illesztette volna. Ezek a történetek természetesen nem mindig voltak mulatságos történetek, de nagyon gyakran nevetünk rajtuk teljes szívünkkel.
Mikor már közel állottunk a háborúhoz, mindenféle leveleket kaptunk, amelyekben a legnagyobb fenyegetésekkel ijesztgettek bennünket, és az újságok tele voltak képekkel, ábrákkal és cseleszövegekkel a hirtelével. Az elnök akkor ezt a történetet mondta el.

kiállítást képező tárgyakat, csaknem 400 darab vízfestményt a különböző népviseletekről, ruhadarabot, fejkötőt, lábbelit, kalotaszegi és tolnai kivarrottat, kézi munkákat és himzéseket.
A kiállítást Culin tanár "közép és kelet európai viselet"-nek nevezte el, de a legnagyobb részben a kiállított tárgyak magyar eredetűek.

Mikor Benediet Arnold a kormánytól azt a megbízást kapta, hogy fojtsa el a felkelést, délre ment. Találkozott egy carolinai hazafival, aki keményen szidta előtte Arnoldot, nem tudva, hogy éppen vele beszélt. "Mit tennék vele, ha kezükbe kerülne?" kérdezte Arnold. "Well", mondta a túzbe jött hazafi, "levágnák azt a lábát, a mely akkor sebesült meg, mikor becsületesen követte Washingtont, és nagy tisztességgel eltemetnék. Öt magát pedig, a becsületen gazembert, felkötőnk a legelső fára."

Az elnök minden józselelni történet közül legjobban szerette azt a beszélgetést, amely Spring-Rice angol követ és Harts kapitány között folyt le, aki az épületek és telkek felügyelője volt. Harts kapitány a Fehér Ház képeit mutogatta az angol követnek. Mikor ez elmenőben volt, megkérdezte a kapitányt: "Miből van a Fehér Ház?" "Virginiai homokból", hangzott a felelet. "Sohasem tudtam, hogy a virginiai homokból fehérek", "Nem is fehérek az uram", mondta a kapitány, "hanem befestettük". "Befestették? Hát miért kellett befesteni azt a jó vörös homokot?" "Azért, hogy eltűnjenek azok a fekete foltok, melyek ott maradtak az épület leégése után." "Ugy, hát az épület leégett. És mi okozta a tüzet?" érdeklődött Anglia nagykövete. "Az angolok gyújtották fel, uram!" volt az egyszerű felelet, mire a híres diplomata csak ennyit válaszolt: "Óh!"

Sokat gyönyörködtek az elnököt a mexicói politikája miatt, hogy jegyzéket jegyzék után küldött a Huerta kormányhoz, mely ezeket semmibe sem vette, hiába voltak azok igazi remekművek a diplomáciai iratoknak. Egyszer egy miniszter meg is kérdezte az elnököt a minisztertanácsban, ahol éppen egy ilyen újabb jegyzékét olvasta fel: "Gondolja elnök ur, hogy lesz valami foganatja a levelének?" Az elnök nem habozott a saját rovására ezzel a jó történettel válaszolni: "Egyszer egy uriember, a kinek gyönyörű kertje volt, igen megbosszankodott, mert a szomszédnak a tyukjai mindig átrepültek az ő kertjébe. Fogta magát, és erélyes levelet írt a szomszédjának, és felkérte, hogy gondoskodjék arról, hogy tyukjai többé ne szálljanak át az ő kertjébe. A szomszéd igen elismerően válaszolt és megígérte, hogy mindent megtesz, hogy ez többé meg ne történjék. Másnap a szép kert megrittele volt a szomszéd tyukjaival. Felháborodottan ment át ehhez a kert gazdájához és megmutatta neki, hogy milyen nagy károkat okoznak az ő tyukjai. A szomszéd el se akarta hinni, csak mikor saját szemével győződött meg arról, hogy azok bizony az ő tyukjai. Akkor aztán kitért belőle a méltatlankodás: "Pedig híjgye el uram, hogy én mindent megtettem, a mi tőlem tellett. Az ön levelének vétele után összegyűjtöttem tyukjaimat, felolvastam nekik az ön levelét, lelkiükre beszéltem és ünnepélyesen megfogadtattam velük, hogy többé nem fognak átrepülni az ön kertjébe. Nem tudom megérteni, hogy hogyan lehettek olyan szemtelenek, hogy nem engedelmkedtek az ön szép és szigorú levelének."

ment amelyek Felsőmagyarországra, Erdélyre és Délmagyarországra szánt magyar eredetűek, noha jelenleg ez országok idegen uralom alatt állnak. A magyar tárgyak három termet töltenek meg és a többi két teremben vannak a cseh, tót és román tárgyak. Van egy pár darab Szerbiából és Oroszországból is.
A magyar tárgyak között vannak népviseletet ábrázoló vízfestmények, Baranya, Somogy, Tolna, Borsod, Fehér, Udvarhely, Csík, Hunyad, Háromszék megyékből. A ruhadarabok között parasztruházati darabok, szoknyák, kötények, fejkötők, szűrők, dolmányok, ingek, kalapok, kucsmák és egy pár női pirocsizma. Kivarrottasok: Kalotaszeg, Torockó, Torda Szent László, Mezőkövesd vidékéiről, Borsod, Heves és Nógrád megyékből. Egy festett rézes kapu a pestmegeyeri Akasztóról. Cserep edények Nagybányáról. Tulipános láda Háromszék megyéből. Festett faszék Torda-Aranyos megyéből.
Vannak továbbá népviseletet ábrázoló festmények a 12-ik, 13-ik és 14-ik századból. Mátyás király idejéből. Aratási jelent. Budai szüret. Lakodalmi menet. Csikóok, csordások és juhászoktól ábrázoló képek. Festett faragványok és babák.

Ki van állítva továbbá Magyarországi Néprajzi Térkép, Kogutovics Károlytól "Gróf Teleki Pál sziveségéből".
Culin tanár gyűjteményének kiállításával az amerikai (vagyis) és himző ipar kedvelőinek óhajtott praktikus példát és mintát nyújtani. És nem lesz érdektelen, ha megjegyezzük, hogy Culin tanár bizonyos tekintetben már is célt ért. Munkatársunk látogatása alkalmával a kalotaszegi, torockói és mezőkövesdi kivarrottasok előtt amerikai nők üldögéltek és szorgalmasan rajzolták a kiállított darabok kivarrottat és hímzett részzeit. Bizonyosan megnyerte tetésüket és majd otthon szépen lemintázzák asztalterítőre, függönyre, stb.

E kiállítással kapcsolatban egy pár new yorki ismert hírnévű tulajdonos is kiállított modern hímzőbűvészi munkákat, melyek a 6-ik teremben vannak kiállítva. A kiállítás június 3-ig marad nyitva. A múzeum Brooklynban az Eastern Parkway-n van, közel a Prospect Parkhoz. New Yorkból a Seventh Ave. Broadway Subway vonattal kell menni és a Brooklyn Museum állomásnál kiszállani. (h.j.)

Huszonhat millió gyermek nem részesül vallásos nevelésben.

INDIANAPOLIS, május 22. — A United Brethren egyház nagygyűlésén Roper E. Speer lelkész, a Federated Council of Churches of Christ in America egyházszövetség elnöke az összes keresztény egyházak egyesülését sürgette. Speer lelkész szerint az evangélium hirdetésére óriási szükség van, amennyiben Amerikában nem kevesebb mint 26 millió gyermek nem részesül semminemű vallásos oktatásban.
Uj tárgyalást szeretne a norwalki fogorvos gyilkosa.
COLUMBUS, május 22. — Charles Rehfeld farmer, aki meggyilkolta Dr. Horace Benson kiváló norwalki fogorvost és most halálraítélve a fegyház siralomházában van, ahonnan öt nap múlva viszik a villamosokba, még mindig bízik abban, hogy új tárgyalást rendelke el ügyében s elkerüli a villamosozást. Az elítélt, aki részt vett a háborúban, még most is folyton gátlamadástól régett.

Társasutazás Magyarországra 1921 június 4-én
Nagyított. DR. KUTHY ZOLTAN ur, a new yorki független, rpf. egyház lelkesének személyes felügyelete és vezetése alatt a
PESARO
dupiacsavarú gőzjáráson.
A kényelmes uton kitűnő ellátásban részeseinek az utasok. Genuában külön vonat várja az utasokat, mely egyenesen Triesztbe viszi őket, ahonnan a magyar kormány által rendelkezésre bocsátott külön vonaton utashatnak Budapestig.
Aki kényelmes akar utazni és elakarja kerülni a váms és utlevél vizsgálatát járó kellemetlenségeket, utazzék Dr. Kuthy Zoltán vezetésével induló csoporttal. Dr. Kuthy amerikai állampolgár, tehát a gondjaira bízott utasok érdekeit minden irányban megvédheti. Foglaljon le helyet még ma 20 dollár előleggel, részletekért írjon azonnal. Ha nincs utoleg, mi megvárjuk. Adójának befizetésében és utlevélnek látmozásában segítségére leszünk.
AMERICAN UNION BANK
Németh János, elnök
Füzet: Fickizlet:
10 East 22nd St., 1597 Second Ave., New York.

Negyvennyolc évi börtön vár két suhancra.
SPRINGFIELD, O., május 22. — A megyei nagykövetség gyilkossági kísérlet, rablás, tiltott fegyverviselés és autobillopás vádjával alá helyezte a 20 éves John Silvers és a 17 éves Roy Kearns springfieldi suhancokat, akik két héttel ezelőtt fel-

Kimerítő felvilágosítást
Bármely bankmunkálatnak felel, ha a közérdekek kárelőrelátását, melyeket mindenkinek elvárnak a kimerítő:
1. Uj módszer a korona árólalmának méltányos kiszámítására.
2. Mi a legjobb? Dollárátutalás, vagy Koronaküldés?
3. Csak egy dollár sürgűnyát utalásért?
4. Miért nem igyekszik millió-millió lenni Magyarországon?
5. Budapesti szökevények 6% szállításos költségvel
Kérdés: Gyermekem napi 500. Irtamok. Hosszúlat. Szemmelköltség és meg fog győzteni, hogy a legújabbakban jön ki, ha megérdemelt nekünk adja.
MagyarAmerikai Bankház
S. DE VITA
2105 FIRST AVE. cor. 108th St. NEW YORK, N. Y.

HIRDESSZEN A SZABADSÁGBAN
MAGYAR
ember Amerikában csak úgy boldogulhat igazán, ha jól tudja az angol nyelvet. Még az egyszerű munkát is jobban megbecsülik a gyárban, ha angolul meg tudja magát érteni.
megveheti \$2.50-ért az
Angol-Magyar-Magyar-Angol BIZONFI-SZÓTÁRT
amelyben minden szükséges szó s annak kiejtését megtalálhatja. Tekintettel a még megvő csekély kizletre, mindenképp jól teszi, ha azonnal megrendeli.
Rendelését címezze így:
Szabadság
702 Huron Road
-- Cleveland, Ohio --

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY
Főigazgató: A KOZEPI-ES KELET-EURÓPAI országokban.
NORTH-GERMAN LLOYD
NEW YORKBÓL egyenesen minden áttárlás nélkül:
CHEROBOURGA ES BRÉMABA
A leggyorsabb és legnagyobb hajók az amerikai zászló alatt:
AMERICA ..... Június 22. — Július 23. és Augustus 24.
GEORGE WASHINGTON ..... Július 30. — Augustus 27. és Sept. 24.
HUDSON ..... Május 28. Július 15. és Augustus 30.
SUSQUEHANNA ..... Július 8. Július 23. és September 7.
POCAHONTAS ..... Július 18. Július 23. és September 11.
NEW YORKBÓL ES BOSTONBÓL — NAPOLYA ES GENUABA
"PRINCESS MATOIKA" ..... Június 2. július 27. és Augustus 31.
POCAHONTAS ..... Június 30. aug. 13. és sept. 27-én.
*Keleti útjában Boston nem érinti.
46 Broadway, New York, vagy a helyi ügynökséi.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

Országos konvenciót rendez az Amerikai Magyar Szövetség.

Az Amerikai Magyar Szövetség f. év május hó 29-én és 30-án Clevelandban, a Hollenden szállóban tartja szokásos évi konvencióját. Vasárnap, május 29-én délután 2 órakor előtervezett lesz, míg hétfőn, Memorial Day, megnyílik a nagygyűlés. Ugy az értekezletre, mint a főgyűlésre hivatalosak az egyházak és egyetemek kiküldöttjei és mindazok, akik a Szövetségnek pártoló vagy rendez tagjai. Ezenkívül megjelenhetnek mindazok, akik a Szövetség működését helyeslik és ezen működéséhez a jövőben erkölcsi vagy anyagi támogatásukat óhajtják nyújtani.

tehát, hogy komoly érdeklődés nyilvánuljon meg. Nem a megjelentek száma fontos, hanem a komoly, megfontolt tanács. A Szövetség az amerikai magyarságnak egyetlen, mindent átfogó erkölcsi testülete, annak éllete és működése felett tehát nem lehet és nem szabad könnyelműen elismerni.

A részletes ügyrendet az előtervezet fogja megállapítani, ami magában is eléggé indokolja annak fontosságát.

Politikai, felekezeti és társadalmi ellentétek kiküszöbölésére kell megfogalmazni a Szövetség nagy kérdését, amely egyúttal az amerikai magyarságnak is nagy kérdése. Javaslatok beküldhetők Varga Hуго alelnökéhez, 541 Society for Savings Building, Cleveland, O.

Dr. BARÁNDY OSZKAR, elnök. South Bend, Ind. Dr. PESSENLEHNER ANTAL, titkár, Youngstown, Ohio.

MAGYARORSZAG LEGNAGYOBB OPERETT SZINMŰVÉSZE CLEVELANDBAN

május 29-én

Vasárnap délután a COLONIAL SZÍNHÁZBAN

Mágna Miska

cimszerepében RATKAY MÁRTONT,

a budapesti Király-színház nagy-nagy művészt, aki az elmúlt év-tizedben a legnépszerűbb csillag volt a budapesti operett-színpadon. Készen áll a Clevelandban május 29-én este az Andorka Színházban. Május 31-én, kedden este a Lengyel Muziszínházban. Május 1-én, szerdán este ugyanott: Pillangó fő-hadszaga.

Videki előadások: AKRON: Május 10-én, vasárnap este 8 órakor a Music Hallban: Mágna Miska. LORAIN: Május 10-én, hétfőn este az Andorka Színházban: Mágna Miska. DETROIT: Május 31-én, kedden este a Lengyel Muziszínházban: Mágna Miska. DETROIT: Június 1-én, szerdán este ugyanott: Pillangó fő-hadszaga.

UTLEVÉL ÜGYBEN TETT HAMIS VALLOMÁST.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Trific Hanna szír boltost tartóztatták le tegnap és helyezették \$2,500 bond alá, majd vádalták meg utlevél nyereséért. A szövetségi hatóság tisztviselőinek véleménye szerint a hasonló panasz az első eset az emlékeztetük szerint.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

REGÉNY.

YEKYLL DOKTOR CSODÁLATOS TÖRTÉNETE.

Írta: Stevenson Róbert

(18-ik folytatás.) Csak néhány percig időztem a tükör előtt, mert hátra volt még a második és rám nézve fontosabb kísérlet. Meg kellett tudnom, nem vesztettem-e el teljesen azonoságomat a vizsgázóteremben. Yekyll alakjába. Mert ha nem akkor menekülök kell e házból, mielőtt eszembe fűződnék. Visszaszámoltam hát dolgozószobámba, újból előkészítettem az italt, megittam, másodsor szendevém végig a már említett kókort és néhány perc múlva Yekyll alakjába, jellemével és arcvonásával köszöntöttem a szobámba beragyzó napot.

Ezen az éjszakán értem el a változást. Ha nemesebb érzeléssel használom ki fölfedezésem, ha csupán jó indulat befolyása alatt folytatom kísérleteimet, akkor minden másként történt volna. Én a halálnak és az új születésnek és kínjaimból mint anyagnak támadok föl. Mert magának az itálnak nem volt semmi befolyása a jellemre, magában véve nem volt sem anyagi, sem pedig öröki, csupán annyit tett, hogy kinyitotta börtönöm ajtaját és bebohosította azt, ami kívülről bebohosításra várt. Szerencsétlenül azonban, az ő jó tulajdonságai még mindig teljes mértékben érvényesültek, sőt még fejlődtek is általam, hogy részben jóvá tette azt, amit Hyde vétett.

Nem akarom részletesen elmondani azokat a gonoszokat, amiket Hyde elkövetett és Yekyll megtört, mert, hogy vékony része lett volna bennök utóbbinak, azt még most sem tudom elismerni. Csakis a következőt értem, mivel fordulást pontjait képezték életünk és elköszintették jelenlegi rettentés helyzetemet. Mikor egy ízben egy gyermek Hydé kegyetlenül bántalmazott, hogy arra me- a gyermek pártját fogta s másnap, mint Yekyll megtudtam, hogy az az ember, aki a gyermeket megvédte, a te rokondod. Ez az az meglehetősen kellemetlen helyzetbe sodort és egy pillanatra életemért is remegtem azal az idővel szemben, mely nagy hajlandóságot árult el, hogy Hydét meglynélje. Akkor pedig Yekyllnek is vége lett volna.

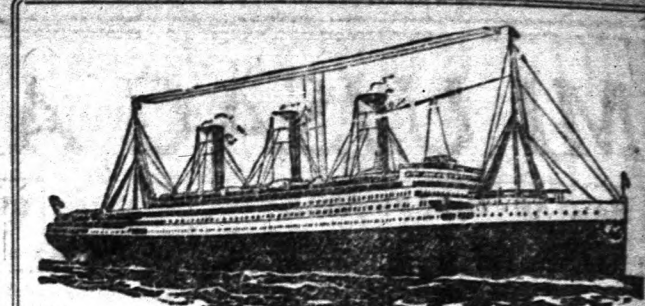
Hogy a tömeg jogosult fölbáborodásnak véget vessen, Hyde elvezette a gyermek bántalmazásának tanuit a rejtelmes ház külső bejáratához és kinyitotta a Yekyll nevére szóló ajtót. Ezt a vesztelt a jövőben könnyen el lehetett hitárítani, olyformán, hogy egy banknál nagyobb összeg letetett Hydé nevére. Az aláírásoknál elválogattam kézből irásokat s olyformán nem tartottam több attól, hogy fölfedezék kettős életemet.

Körülbéli két hónappal ezen esemény után, egy reggel idegenszerű érzéssel ébredtem föl. Előtte való féljével bekalandoztam a várost, mint Hyde Edward, de lefevés előtt visszatértem Yekyll formájába. Mikor fölébredtem, az ismeretes környezet dacára, úgy éreztem magam, mintha a Saho-város-részeiben ki szobámba volnék, ahol Hyde Edward alakjában szoktam megpihenni. Kacagtam önmagam és mindenféle pszichológiai okokból akartam kimagyaránzni ezt a sajátságos érzést. Elmélekedésem közben ismét elszunnyadtam, de ezúttal csak rövid ideig tartott álomom. Mikor újból fölébredtem, tekintetem először is jobb kezemre esett. Jól tudod, hogy Yekyll Henry keze, mint ezt hivatalosan már magával hozza, széles és erős teljes volt ugyan, de fehér és csinos. Az a kéz ellenben, mely az égytákarón hevert, keménynek és durvának tűnt fél előtt, sokkal barnább volt, mint Yekyll keze és azonnal szörrel erősen benőve. Szóval nem Yekyll Henry, hanem Hyde Edward keze volt.

Fél percig visszafojtott lélekzettel bámultam a kézre, aztán a halálos rémületől csaknem megdermedve, kiugrottam az ágyból és a tükörhöz szaladtam. Az a látvány, mely most kínálkozott, megágyazott az eremben a vért. Mint Yekyll tértem pihenésére és mint Hyde Edwardem föl!

Mi ennek a magyarázata? ezt a kérdést intértém saját magamhoz, miáltal eszem aggodalmas dobogás tudatá velem, hogy nagy válság előtt állok. Aztán következtet a másik, még fontosabb kérdés, hogyan lehetne a bajon segíteni!

(Folytatjuk.)

MAGYAROK!

ÉRTESITEM a t. magyarságot, hogy 10 év óta fennálló, legjobb hírnévnek örvendő hajógyártó és mindennemű pénzügyekkel foglalkozó üzletben Külön Osztályt létesítettem, amely kizárólag csak a magyarok ügyeivel foglalkozik és ennek vezetésére sikerült SOÓS GEZA urat megnyernem.

Pénzküldést az óhazába, bármely pénz nemben, dollár kifizetését, mindennemű pénzek vételét és eladását mindenkinél előnyösebb feltételek mellett és a lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

Hajógyegek bármely hajóra, a hajótársaságok eredeti árán. A legjobb kabinok biztosítása, utelvelek megszerzése és látmozása a szükséges konzulátusokon teljesen díjmentesen.

Azok, akik hozzátartozóikat ki akarják hoznati, forduljanak a legteljesebb bizalommal hozzám, mert a kiutazással járó minden nehézséget leküzdök és biztosítom a sima s legkellemesebb kiutazást.

A.SCHLESINGER

Hajógyegy ügynökség, pénzküldő és pénzváltó üzlet 644 W. North Ave. Chicago, Ill. Telefon: Lincoln 359

MAGAS FOKON ÁLL A GONOSZTEVŐK ÉRTELMISEGE.

Értelemesebbek az átlagos polgárknál, — mondja Dr. Adler.

A fegyintézetekbe küldött gonosztevők az értelmiségnek nagyobb átlagos fokát mutatják, mint a középesség általában.

Visszaszámolt az időről-időre a fegyintézetbe visszaküldött bűnözőknek magasabb az értelmiségi, mint azoknak, akik nem mar az első bűnhődés megfélelő lelkét szolgáltatták.

„Az elfogott és elítélt gonosztevők, nem szükségképpen kihasználják, hanem értelmiségiek, hanem olyanok, akiknek ellenszenvet egyénisége van. A megnyerő személyiség okozza a leggyakrabban, hogy elkerüljük az igazság érvényesülését.

Az Egyesült Államokban vagy tizmillió lakos van a gyengeelméjűek közé osztályozva, azaz találatlanul ilyeneknek, ha a bíróság el vagy elmegyógyintézetbe kerülhetnek.

Ezeket az adatokat terjesztette tegnap este Dr. Herman M. Adler, a Cleveland Foundation jogügyi vizsgálóbizottságának a tagja az orvosi egyetem elől.

Ezeket a megállapításokat 1,700,000 hadköteles és az Illinois állami fegyintézet 1,600 lakóján teljesített értelmiségi felülvizsgálatainak táblázatos

adatok alapján érték el. S megpróbálta ezt a további ellenpórá is, amikor a katonai szolgálatra képesített egyes csoportok értelmiségű fokát állapították meg.

A besorozott katonák 25 százaléka volt az átlag alatt, míg csak 15 százalékuk emelkedett az átlag fölé.

„A rendelkezés kérdése a békében épügy megoldandó, mint a katonai sorozás alkalmával. Egyszerű hivatásos nevesít belk alkalmazni fenntartásuk biztosítására.” — mondja Dr. Adler.

Nagyobb érdeklődést kíván az orvosi szakkörökkel a lélektani feladatok iránt, melynek t-krét napjainkban oly sok tárgyú írta van szülője, forduljon Fekete és Fia 17 év óta fenálló üzletéhez.

FEKETE ÉS FIA 1957 West Grand Avenue, Chicago, Ill. Fiók iroda: FEKETE ÉS KASSAY 9328 Cottage Grove Avenue.

FIGYELEM! Ha Önnek hajógyegy van szűkösége, vagy pénzt akar küldeni bármely országba, vagy bankba, ha bármennyi törvényes költségű irata van szűkösége, forduljon Fekete és Fia 17 év óta fenálló üzletéhez.

Ezeket a megállapításokat 1,700,000 hadköteles és az Illinois állami fegyintézet 1,600 lakóján teljesített értelmiségi felülvizsgálatainak táblázatos

YOUNGSTOWNI HIREK.

Közi: Mihók Sándor, irodavezető, 836 West Federal St. Youngstown, O.

A REFERENDUM EREDMÉNYE YOUNGSTOWNBAN.

A Verhovay Segélyegylet 108-ik fiókja túlnyomó többséggel a korszerinti fizetésre szavozott.

Youngstown, O. — A múlt héten fejezte be munkáját a Verhovay Segélyegylet 108-ik fiókjának szavazatolvasó bizottsága, melynek Hoffer András titkár, Turner József alelnök, Neményi Miklós és Mihók Sándor voltak a tagjai. A szavazatok megolvasása pontos munkát igényelt és a következő eredményt állapította meg:

A tagság többsége a clevelandi táblázatban megszabott korszerinti fizetés behozatala és a heti hét dolláros betegséggel szembeni díj csökkentését támogatta.

Youngstown, O. — A múlt héten fejezte be munkáját a Verhovay Segélyegylet 108-ik fiókjának szavazatolvasó bizottsága, melynek Hoffer András titkár, Turner József alelnök, Neményi Miklós és Mihók Sándor voltak a tagjai. A szavazatok megolvasása pontos munkát igényelt és a következő eredményt állapította meg:

A tagság többsége a clevelandi táblázatban megszabott korszerinti fizetés behozatala és a heti hét dolláros betegséggel szembeni díj csökkentését támogatta.

Youngstown, O. — A múlt héten fejezte be munkáját a Verhovay Segélyegylet 108-ik fiókjának szavazatolvasó bizottsága, melynek Hoffer András titkár, Turner József alelnök, Neményi Miklós és Mihók Sándor voltak a tagjai. A szavazatok megolvasása pontos munkát igényelt és a következő eredményt állapította meg:

A tagság többsége a clevelandi táblázatban megszabott korszerinti fizetés behozatala és a heti hét dolláros betegséggel szembeni díj csökkentését támogatta.

Youngstown, O. — A múlt héten fejezte be munkáját a Verhovay Segélyegylet 108-ik fiókjának szavazatolvasó bizottsága, melynek Hoffer András titkár, Turner József alelnök, Neményi Miklós és Mihók Sándor voltak a tagjai. A szavazatok megolvasása pontos munkát igényelt és a következő eredményt állapította meg:

A tagság többsége a clevelandi táblázatban megszabott korszerinti fizetés behozatala és a heti hét dolláros betegséggel szembeni díj csökkentését támogatta.

Youngstown, O. — A múlt héten fejezte be munkáját a Verhovay Segélyegylet 108-ik fiókjának szavazatolvasó bizottsága, melynek Hoffer András titkár, Turner József alelnök, Neményi Miklós és Mihók Sándor voltak a tagjai. A szavazatok megolvasása pontos munkát igényelt és a következő eredményt állapította meg:

A tagság többsége a clevelandi táblázatban megszabott korszerinti fizetés behozatala és a heti hét dolláros betegséggel szembeni díj csökkentését támogatta.

Youngstown, O. — A múlt héten fejezte be munkáját a Verhovay Segélyegylet 108-ik fiókjának szavazatolvasó bizottsága, melynek Hoffer András titkár, Turner József alelnök, Neményi Miklós és Mihók Sándor voltak a tagjai. A szavazatok megolvasása pontos munkát igényelt és a következő eredményt állapította meg:

A tagság többsége a clevelandi táblázatban megszabott korszerinti fizetés behozatala és a heti hét dolláros betegséggel szembeni díj csökkentését támogatta.

Youngstown, O. — A múlt héten fejezte be munkáját a Verhovay Segélyegylet 108-ik fiókjának szavazatolvasó bizottsága, melynek Hoffer András titkár, Turner József alelnök, Neményi Miklós és Mihók Sándor voltak a tagjai. A szavazatok megolvasása pontos munkát igényelt és a következő eredményt állapította meg:

A tagság többsége a clevelandi táblázatban megszabott korszerinti fizetés behozatala és a heti hét dolláros betegséggel szembeni díj csökkentését támogatta.

Youngstown, O. — A múlt héten fejezte be munkáját a Verhovay Segélyegylet 108-ik fiókjának szavazatolvasó bizottsága, melynek Hoffer András titkár, Turner József alelnök, Neményi Miklós és Mihók Sándor voltak a tagjai. A szavazatok megolvasása pontos munkát igényelt és a következő eredményt állapította meg:

A tagság többsége a clevelandi táblázatban megszabott korszerinti fizetés behozatala és a heti hét dolláros betegséggel szembeni díj csökkentését támogatta.

Youngstown, O. — A múlt héten fejezte be munkáját a Verhovay Segélyegylet 108-ik fiókjának szavazatolvasó bizottsága, melynek Hoffer András titkár, Turner József alelnök, Neményi Miklós és Mihók Sándor voltak a tagjai. A szavazatok megolvasása pontos munkát igényelt és a következő eredményt állapította meg:

A tagság többsége a clevelandi táblázatban megszabott korszerinti fizetés behozatala és a heti hét dolláros betegséggel szembeni díj csökkentését támogatta.

Youngstown, O. — A múlt héten fejezte be munkáját a Verhovay Segélyegylet 108-ik fiókjának szavazatolvasó bizottsága, melynek Hoffer András titkár, Turner József alelnök, Neményi Miklós és Mihók Sándor voltak a tagjai. A szavazatok megolvasása pontos munkát igényelt és a következő eredményt állapította meg:

BETOROK JÁRTAK BARTA SÁNDOR ÜZLETÉBEN.

Youngstown, O. — Az elmúlt szombat virradóra ismeretlen tettesek betörték Barta Sándor 1824 Manhattan avenue-i üzletének kasszáit üvegűrt és azon az üzletbe hatolva, 27 nagy doboz cigarettát és 18 üveg gyögybort loptak el. Barta szerint a betörés este 8 és 11 óra között követhettek el. A rendőrség nyomozásának eddig nincs semmi eredménye.

PITTSBURGHI HIREK.

Közi Pathay István irodavezető

HA A RENDŐR RENDET CSINÁL.

Iselin, Pa. — Iselini képviselőnk jelenti a következő épületes eseményeket: A helybeli bányákban egyik dolgozót a munkájuk egy-egy napot, így a legtöbb családban megcsappant a jövedelem. E miatt adta el Máté János magyar bánszáz egy nagy is felesleges főzőkályháját, melyet a Compania strójából ezelőtt négy évvel vett s azt már ki is fizette. Ugyanez a rossz kereseti viszonyok miatt Máté más munka után nézett, a mi miatt a compánia megbízottja rendőrral ment a főzőkályháért, hogy azt a Máté adósságába elvegye. Azzal nem igen törődött, hogy azt már Kuesera János megvette és az árát ki is fizette Mátéknak. Epen főzött rajta Mrs. Kuesera, mikor a kályháért jöttek, Kuesera nem lévén otthon, Kueseráné látva, hogy nem tréfnának, nem akarta beengedni a rendőrt, de a tuloró győzött s még a felmutatott nyugtát is el akarták venni az asszonytól, amelyet felmutatott, hogy a kályhát kifizette ez az óv. A dolgot nem használta, a nyugtát kitépték a kezéből, melyen sérülést szenvedett a dulakodás közben. Kueserának közben sikerült az ajtó bezárnai s a kulcsot kivenni, melyet ismét kárhatalommal akartak fölvevni, de hogy ez nem sikerült, saját kulcsukat nyitották ki a lakást s a félig főt ételeket lepakkolták a kályháról, a tizet koltiva elszállították a főzőkályhát, melynek a munkából hazatért Kuesera csak a hült helyét lelde, de helyette sirdogáló találta megvérezett feleségét és két gyermekét. A kellemetlen meglepetésekért Kuesera honfitársaink orkorslást után fog nézni illetékes helyen.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE.

A youngstowni iroda megbízottjai.

Tudatjuk Youngstown és környéki előfizetőinket, hogy a Szabadság a következő helyeken lehet előfizetni.

Youngstown: Mihók Sándor irodavezető, 836 West Federal St. és Hon Ferenc, aki a Steelton és Briar Hill olvasóinkat keresi fel.

East Youngstown: Ress Testvér, 3418 Wilson Ave., Loschitzer és Engel, 9 Short St.

Niles: Veres István, 3 Walnut St. Warren: Druga Mihály, 561 East Ave.

Alliance: Palánsky Gyula, corner Summit és So. Webb St. Farrell: Antal István, 330 Fruit Street.

Sharon: Shamu György, 152 Spruce St. Sharpville: Szalma János, 66 Shenango St.

ÉRTESETÉS.

W. Brownsville, Pa. és környéki előfizetőinkhez!

Tisztelettel értesítjük lapunk ezen körzetben levő előfizetőit, hogy ottani képviselőtünkkel

HORVATH IMRE urat

biztunk meg. Kérjük magyar testvéreinket, részeseitük az egyes pártfogásban.

Tisztelettel

PATHAY ISTVÁN, a "Szabadság" pittsburghi irodavezetője.

FONTOS TANÁCS HAZAUTAZÓKNAK

Az óhazába vagy a megszállt területekre visszatérni szándékozók fölsősége pénzküldést és kellemetlenségektől kímélhetik meg magukat, ha ezen sorokat elolvassa aszerint cselekednek:

A hazautazni szándékozó munkáját addig ne adja fel és lakóhelyét addig el ne hagyja, míg egy megbízható hajógyegy iradótl értesítést nem kap, hogy jeyge már le van foglalva és jöhet utra képen.

Három napnál new yorki tartózkodás a hajó indulása előtt teljesen elegendő. Egy dollárnál többet senki se fizessen egy tisztja egy ágyas szobáért. Mielőtt bárhova fordulna, kérjen ingyenes tanácsot e helyről: CENTRAL PASSAGE & EXCHANGE BUREAU (Központi Hajógyegy és Pénzküldő Iroda) 340 East 86 St., New York, N. Y. Az AMERICAN EXPRESS Co. és a legnagyobb hajótársaságok ügynökei.

PITTSBURGHI HIREK.

Közi Pathay István irodavezető

HA A RENDŐR RENDET CSINÁL.

Iselin, Pa. — Iselini képviselőnk jelenti a következő épületes eseményeket: A helybeli bányákban egyik dolgozót a munkájuk egy-egy napot, így a legtöbb családban megcsappant a jövedelem. E miatt adta el Máté János magyar bánszáz egy nagy is felesleges főzőkályháját, melyet a Compania strójából ezelőtt négy évvel vett s azt már ki is fizette. Ugyanez a rossz kereseti viszonyok miatt Máté más munka után nézett, a mi miatt a compánia megbízottja rendőrral ment a főzőkályháért, hogy azt a Máté adósságába elvegye. Azzal nem igen törődött, hogy azt már Kuesera János megvette és az árát ki is fizette Mátéknak. Epen főzött rajta Mrs. Kuesera, mikor a kályháért jöttek, Kuesera nem lévén otthon, Kueseráné látva, hogy nem tréfnának, nem akarta beengedni a rendőrt, de a tuloró győzött s még a felmutatott nyugtát is el akarták venni az asszonytól, amelyet felmutatott, hogy a kályhát kifizette ez az óv. A dolgot nem használta, a nyugtát kitépték a kezéből, melyen sérülést szenvedett a dulakodás közben. Kueserának közben sikerült az ajtó bezárnai s a kulcsot kivenni, melyet ismét kárhatalommal akartak fölvevni, de hogy ez nem sikerült, saját kulcsukat nyitották ki a lakást s a félig főt ételeket lepakkolták a kályháról, a tizet koltiva elszállították a főzőkályhát, melynek a munkából hazatért Kuesera csak a hült helyét lelde, de helyette sirdogáló találta megvérezett feleségét és két gyermekét. A kellemetlen meglepetésekért Kuesera honfitársaink orkorslást után fog nézni illetékes helyen.

UTLEVÉL ÜGYBEN TETT HAMIS VALLOMÁST.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Trific Hanna szír boltost tartóztatták le tegnap és helyezették \$2,500 bond alá, majd vádalták meg utlevél nyereséért. A szövetségi hatóság tisztviselőinek véleménye szerint a hasonló panasz az első eset az emlékeztetük szerint.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sztyria bolton került bajba, mert valótlan nyilatkozatot tett egy magyar ismerős érdekében.

Sürgönyi Pénzküldés

Magyarország bármely részébe

3-4 nap alatt fizetünk ki.

pósta útján körülbelül 3 és fél hét alatt.

Most küldjön pénzt hozzá-tartozásának, mert a Korona olcsó

A korona emelkedik! 1 doll. - 200-korona

Ha valakit ki akar kasszáit, forduljon hozzánk bizalommal, mert mi elintézzük az összes teendőket.

Jogosult fióknak címe: APATINI UTCA 9. ZOMBOR, BACSKA.

Közgyógyi ügyek. HAJÓGYEGYK az összes vonalakra. Irjon, vagy jöjjen személyesen a címre:

J. Herzog & Co. 534 W. North Ave., Chicago, Ill. Telefon Diversey 5428.

ÉRTESETÉS

